

Resim 6. Cam elyafının mozaik arkasına yerleştirilmesi.

Resim 8. Onarım sonrası görünüm.

Resim 7. Sağlamlaştırılmadan sonra yerine oturtulması.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİNDE BULUNAN MİNYATÜRLÜ, RESİMLİ, ŞEKİLLİ, CEDVELLİ, PLÂN VE HARİTALİ (TÜRKÇE-ARAPÇA-FARŞÇA) YAZMALAR

Hüsamettin AKSU

İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, İstanbul'daki kütüphaneler içinde ihtiva ettiği seçkin yazma eserler yüzünden ayrı bir kıymet taşımaktadır. Yaklaşık olarak sayıları 19.000 civarında bulunan bu kütüphanedeki yazma kitaplar, Türk-İslâm Âleminde ilim, edebiyat ve sanat yönünden paha biçilmez bir koleksiyondur. Burada mevcut olan eserler, aynı müellifin aynı eserinin bir kaç veya pek çok nüshası olmayıp; muhtelif müelliflerin muhtelif eserleri olup, çoğu nâdi-de ve bir bakıma ünük mahiyettedir.

Yine bu kütüphanede mevcut olan, Sultan Abdülhamid II. (1876-1909) döneminden günümüze intikal eden ve bir benzeri bulunmayan eşsiz Fotoğraf Albümleri Koleksiyonu ise müstesnâ bir sanat değeri taşımakta ve kütüphanenin gururu olmaya devam etmektedir.

Matbu eserler yönünden hemen hemen hiç bir eksiği olmayan bu kütüphane, ülkemizde sayıları bir elin parmaklarını geçmeyen Derleme Kanunu'na tabi bir kütüphane olması hasebiyle de günden güne gelişmekte ve eser sayısı devamlı artış göstermektedir.

Hazırlanan bu çalışma, böyle eşsiz bir zenginliğe sahip olan İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi'nin yazma eserleri arasında bulunan Minyatürlü, Resimli, Şekilli, Cedveli, Plân ve Haritalı nüshalarının bir listesi mahiyetindedir.

Burada önce eserlere bir sıra numarası verildikten sonra yazıldıkları dil yönünden bir ayırıma tabi tutulmuşlardır. Türkçe Yazma: TY, Arapça Yazma: AY ve Farsça Yazma: FY şeklindeki kısaltma ile belirtildikten sonra, yine eserlere envanter numaralarının

daki küçükten büyüğe doğru olan sıralama uygulanmıştır. Türkçe, Arapça ve Farsça Yazmalar ayrı bölümler halinde tesbit edilmiştir.

Sıra numarası, yazmanın yazıldığı dili belirten kısaltma ve kütüphanenin envanter numarasını takiben müellifin adı (varsa mütercimnin adı), eserin ismi (varsa eserin yazıldığı yer, müstensih ve istinsah tarihi) ve eserde mevcut olan Minyatür, Resim, Şekil, Cedvel, Plân ve Harita sayısı kaydedildikten sonra, eserin konusunu belirten remizler ilâve edilmiştir.

Türkçe, Arapça ve Farsça yazma eserler için ayrı ayrı şekillerde hazırlanmış olan ve kütüphane tarafından öteden beri kullanılmakta bulunan remizlerin birer listesi verilmiştir. Ayrıca hangi eser hangi konu ile ilgili ise o eserin bu listedeki sıra numarası verilen remizin hizasına yazılmıştır. Böylece konu birliği olan, yani aynı mevzuda yazılan eserler bir araya toplanmaya çalışılmıştır.

I. TÜRKÇE YAZMALAR

1. TY	9	Jacques Robbes. terc.: Bedros Baronyan (Kayserili Sertercümân-ı Sicilyatin) Méthode pour apprendre facilement la géographie. Cemnümâ fi fenni'l-coğrafya (İstanbul. 1145/1732) C ^r
2. TY	123	Mirkator Ceradus. terc.: Kâtib Çelebi, Mustafa b. Abdullah. Levâmiu'n-nûr fi zulmeti Atlas Minor (Cihânnümâ Zeyli). Ayrıca bu eserin arkasında eksik olmakla beraber Pîrî Reis'in Kitâb-ı Bahriye'si vardır. Haritalı C ^r
3. TY	151	Musâ Emânî Nuru'l-vehhâc (1266/1849) A ^r

4. TY	208	Firdevsi-i Tavîl Davet-nâme-i Şemsu'l-Maarif (1114/1702) (125 adet resim) D ^r
5. TY	222	Mehmed Tahîr İlm-i Cerru'l-eskal veya (İlm-i Makina) (Şekilli) D ^s
6. TY	226	Asım, Şehrî Hikmetnümâ (Asım, 1248/1832) (Musavver ve Şekilli) A ⁶
7. TY	409	Ahmedî, Tacüddîn İbrahim İskender-nâme. (Cabbâr-ı Şîrâzî, 896/1490) (10 adet bozuk minyatür) F ^s
8. TY	450	Hüsameddin Bursevî Mir'atü'l-Kâinat (yahut Harîtatü'l-'acâib) (10 adet boyalı resim) C ^r
9. TY	568	Fenni- makina (Şekilli) D ^s
10. TY	716	Fuzulî Leylâ ve Mecnun (Basit tasvirler) F ^s
11. TY	1198	Jacques Robbes terc.: Bedros Baronyan (Kayserili, Sertercümân-ı Sicilyatin) Méthode pour apprendre facilement la géographie. Cemnüma fi fenni'l-coğrafya (1145/1732) (Haritalı ve Şekilli) C ^r

12. TY 1239 Yazıcı-zâde, Mehmed
Muhammediye (Muhammed Habib
1196/1781)
(Şekilli)
A⁵
13. TY 1311 Bahriye İşaret-nâmesi
(Şekilli)
D⁶
14. TY 1394 Bahtî
Menâsik-i Hac
(18 şekil)
A⁵
15. TY 1462 Âlât-ı rasâdiyeden Oktantın suret-i
isti'mali
(Şekilli ve cedvelli)
D³
16. TY 1471 Kâtib Çelebi, Mustafa b. Abdullah
Takvimü't-tevârih. (İstanbul, İsmail
b. İbrahim, 1062/1651)
(Cedvelli)
C¹
17. TY 1545 Kürre Risâlesi tercümesi
(Şekilleri matbu)
C⁷
18. TY 1553 Bayezîd-i Rumî
Daire-i Cihânnüma
(Derviş Yusuf Tireli)
(İki daire)
A⁶
19. TY 1613 Kâtib-i Rumî, Seyyid Ali
Hülâsâtü'l-hey'et
D³
20. TY 1622 Mustafa b. Ali
Kifâyetü'l-vakt (1245/1829)
D³
21. TY 1667 İbrahim Hakkı Erzurumî
Ma'rifet-nâme (Derviş Osman 1241/
1825)
(Harita ve Şekilli)

22. TY 1749 Ahmed Bursalı
İshâkiyye (İrtifâ' Risalesi)
(Muhammed b. Hasan 1132/1719)
(Şekilli ve daireli)
D³
23. TY 1750 Hibri, Ali b. Mustafa.
Şifâü'l-abdân al-marzâ fî sırr-ı ma-
nâfi' al-Kur'an va al-asmâ' al-Ḥüsna.
(Ali, 1125/1713)
(Vefk ve dairelidir)
A⁸
24. TY 1804 Seydi Ali b. Hüseyin (Reis).
Mir'ât-ı Kâinât min âlât-i irtifâ'
(Nuh b. Hüseyin, 1082/1671)
(102 adet küre şekli)
D³
25. TY 1836 İsmâil Fehim b. İbrahim Hakkı Er-
zurumî.
Mi'yâr al-avkât. (İsmail Fehim, Tillo,
1193/1779)
(Daire ve Cedvelli)
D³
26. TY 1856 Advâr-ı 'İlm-i Müsîkî
(Daire, cedvel ve şekilli)
D⁹
27. TY 1912 Bahtî
Manâsik-i Hac
(19 Şekil)
A⁵
28. TY 1975 Şarif
Dasitân-ı Farrüh ü Hümâ (1010/
1601)
(Nefis Minyatür)
F³
29. TY 1985 Şayh Sinân al-Dîn Yüsuf Kirmânî
Ḥusrav ü Şirîn. (Muḥammed al-Tir-
mizî. 997/1588)
(Minyatür)
F³

30. TY 1994 Yahya Bey, Dukâkin-zâde
Guncine-i Râz (1095/1683)
(Resim-Şekil)
F³
31. TY 2000 983 Senesine mahsus Zayıçeli Tak-
vim (983/1575)
(Minyatür 14 adet)
(Daire 55)
D³
32. TY 2024 Mehmed Tahir
İlm-i Carr-i aşkâl veya (İlm-i Maki-
na)
(Şekilli)
D⁴
33. TY 2074 Macmuatü'r-resâil.
(Salih b. Yusuf 1162/1748)
(Şekil: 2)
G
34. TY 2584 Hadis-i Nev
(Hacı Muhammed Reis)
(12 adet tasvir ve şekil)
C⁷
35. TY 2659 Vuban.
terc.: Kostantin İpsalanti.
Vuban-nâme tercümesi
(36 şekil)
D⁶
36. TY 2662 'Atakî al-Şirvânî
Teşrih al-atıbbâ
(24 şekil)
D⁵
37. TY 2693 Hendese ve Kozmağrafya Mesaili
(Şekilli)
D³
38. TY 2704 Mustafa Şahab
İngiltere Bahriyesi hakkında rapor
(3. harita)
D⁶

39. TY 2720 Ahmed, İshak Hoca
Risâle-i İrtifa', İshakiye.
(Daireli)
D³
40. TY 2765 Kıyafet-nâme.
(Muhammed b. Hüseyin 1079/1668)
(Şekil. 5)
D⁷
41. TY 3546 Hâkânî Muhammed Bey
Hilye-i Hâkâî (1174/1706)
(Şekilli)
C⁴
42. TY 3967 Naili.
Dama Oyunu
(Kırmızı cedveller)
H
43. TY 4053 Şatranc Risalesi
(Kırmızı Cedvelli Haneler)
H
44. TY 4102 İsmail Zühdü
Mufassal Coğrafya-i Umumî (Edirne
1320/1902)
(21 Şuluboya resim ve harita)
C⁶
45. TY 4106 S. Sibyan
(1175/1761)
(Kırmızı Cedvelli)
E³
46. TY 4123 Subhi Ömer.
Memâlik-i Osmaniye'nin Mufassal
Coğrafyası, (Haritalar, ve matbu re-
simler) Afrika-i
Osmanî.
C⁷
47. TY 4124 Hikmet, Mehmed. Kolağası
Donanma-i Hümayun'a Dair Muhtıra
(2. plânş)
D⁶
48. TY 4125 Monsel
terc. : Mehmed Said.

- İhsan Aziz
Telefon (Bağdad. 1310/1892)
(Resim)
D⁴
49. TY 4142 Bahaeddin Mehmed
Fenn-i i'mâlât-i Nafiadan Cüsûr-ı
Mütenevvi'a (Muh. Halil)
(Şekiller)
D¹⁰
50. TY 4145 Ali, Mehmed
Hayvan Sergisi
(Matbu resimler)
D¹⁰
51. TY 4146 Duran-Küle.
trc. : Mehmed Bahaddin. Yol güzergâhlarının tayini ve projelerinin tertibi.
(5 levha)
D¹⁰
52. TY 4152 Şatranc oyunu cedveli
(Yaldızlı cedveller)
H
53. TY 4160 Reşid, Mehmed Kitaât-ı Hamse Coğrafyası Mukaddime
54. TY 4161 Reşid, Mehmed Memâlik-i Osmaniye
55. TY 4162 » » Avrupa
56. TY 4163 » » Asya
57. TY 4164 » » Afrika
58. TY 4165 » » Amerika
59. TY 4166 » » Okyanusya
(Edirne)
(Harita ve Resimli)
C⁷
60. TY 4177 Hikmet
Terakkiyât-ı Cedîde-i Bahriyye
(Matbu Resim)
D⁶

61. TY 4179 Raif, Ali
İzmit Ankara Demiryolu Güzergâhına dair
Mutalaât
(1 plân)
D¹⁰
62. TY 4182 Gavoy
1890 senesi Manevralarında hizmet-i Sıhhiyenin faaliyeti
(1 levha)
D⁶
63. TY 4188 Vuds
terc. : Şevket
İnşaat-ı 'aliye-i Umumiyye
(10 Levha Şekil)
D¹⁰
64. TY 4189 Zîver
Cülûs Kasidesi
(13 levha)
F³
65. TY 4199 Söylemezoğlu, Süleyman b. Şefik b. Ali Kemal Hicaz Seyahat-nâmesi
(Suluboya Resim)
C⁷
66. TY 4200 Mikel
terc. : Hamid Aziz
Suların tahlilât-ı bakteriyolojisi
(Şekiller)
D⁴
67. TY 4202 Gastinieu.
terc. : Burhaneddin
Rehnumâ-i ameliyat-ı İstihkâmiye
(Cedvel ve Şekilli)
D⁶
68. TY 4203 terc. : Cemal
Fazlî'd-dâir hesabâtı
(18 v. Cetveller)
D⁶
69. TY 4208 Ta'biyatü'l-Cayş atlası (1310/1892)
(25. Harita)
D⁶

70. TY 4210 Rusya İstanbul Boğazına hücum edebilir mi?
(Cedvel ve Harita)
D⁶
71. TY 4233 Topçuluk Talim-nâmesi
(Notalar)
D⁶
72. TY 4238 trc.: İbrahim Rüsdü
Suvari askerinin hizmet-i Seferiyesi
(9 levha)
D⁶
73. TY 4250 Esad, Cabir. Binbaşı
Yemen
(Fotoğraf ve Harita)
C⁷
74. TY 4266 Cemal, Ahmed
Mufassal Coğrafya-i Osmanî
(14 Harita)
C⁷
75. TY 4276 Ordu-i Hümayun'a mahsus izâle-i ta' affun hakkında ma'lûmât.
(4 levha eşkâl)
D⁵
76. TY 4285 Halid, Mehmed
Nazari ve Ameli topoğrafya
(Eşkâl ve Kroki)
D³
77. TY 4298 1135'den 1247'e kadar bazı takvimler ve Zayıçeler (1722-1831)
(Cedveller)
D³
78. TY 4330 Fenn-i mesaha ve istikşâfât-ı askeriyye
(30 levha eşkâl)
D³
79. TY 4350 Zühdü, İsmail
Arkadaşlara yâdigâr
(6 Harita)
D⁶

80. TY 4366 Nacî
Risâle-i Seyyâle-i berkiyye
(1 levha şekil)
D⁴
81. TY 4403 Rehber, Hazî.
terc.: İbrahim Edhem Kütübhanesi
Musikîden fenn-i aheng (1317-1899)
(Notalar)
D⁹
82. TY 4405 Rehber-i aşâkir-i sıhhiye
(55 şekil)
D⁵
83. TY 4406 Remzi, Hüseyin.
Tüfek hakkında terekkiyât-ı târihiyye-i icmaliye (1316/1898)
(2 cedvel)
D⁶
84. TY 4407 Bahaeddin, Muhammed
Demiryollarının işletilmesi
(1 cedvel)
D¹⁰
85. TY 4408 Farabos, Varine.
terc.: Doktor Hilmi. Fenn-i Vilâde (1316/1898)
(Şekiller)
D⁵
86. TY 4422 Münif Paşa.
Osmanlı Süferâsının İran'da alınmış resimlerini havi risale (1295/1878)
(8 renkli tasvir)
C⁶
87. TY 4423 Şevket, Mahmud.
Osmanlı Teşkilât ve Kıyâfet-i Askeriyyesi nâm eserin zeyli
(Renkli 2 plân)
D⁶
88. TY 4424 Goltz, V. Der.
Teseyle muharebesi ve Devlet-i Aliyye Ordusu
(11 Harita)
D⁶

89. TY 4436 Hakkı, Mehmed
Kavâid-i Esâsiye-i Hendese
(Şekiller)
D³
90. TY 4443 Goltz Paşa.
Makedonya'da cevelân
(1 Harita)
C⁷
91. TY 4448 Nefer ta'limi
(19 şekil, nota)
D⁶
92. TY 4453 Edhem, İbrahim
Fenn-i Mesâha-i arazî ve harita ahzı
usulü (1210/1795)
(Eşkal)
D³
93. TY 4462 Şefik, Mehmed
Fenn-i ahval-i feres (1312/1894)
(12 renkli matbu resim)
D⁴
94. TY 4474 Moltke, (Mareşal).
terc.: Mahmud Şevket. Almanya ve
Fransa Muharebesi (1307/1889)
(1 harita)
D⁶
95. TY 4515 Hulusi, Mehmed
Tarih-i cins-i feres
(12 şekil)
D⁴
96. TY 4517 Cemal, Yusuf
Mirat- ziraat
(Şekilli)
D¹⁰
97. TY 4519 Le fulun, Edward.
Polis müfettişlerinden le Fulun'un
tercüme-i hali
(2 fotoğraf)
C⁶
98. TY 4525 Avcılığın menafisi hakkında
(1 harita)
H

99. TY 4526 Sadıkü'l-müeyyed, Azim-zâde.
Afrika Sahra-i Kebirinde Seyahat ve
Şeyh Senusî ile mülâkat
(1 harita)
C⁷
100. TY 4537 Piyade ta'limnâmesi
(Şekil, nota)
D⁶
101. TY 4543 Piyade ta'limnâmesi
(Şekil ve nota)
D⁶
102. TY 4594 Köprücülük ta'limnâmesi
(Şekiller)
D⁶
103. TY 4613 Şetrek Paşa.
terc.: Miralay Hafız Tevfik. On bin
Yunanlı'nın sûret-i ric'atı üzerine
Şetrek Paşa'nın mütalâatını havi ri-
sâle (1300/1882-3)
(1 harita)
C
104. TY 4617 terc.: Hayri.
Mavzer Tüfeklerinin Endaht tercübe-
sine dair ta'limnâme
(Harita, cedvel)
D⁶
105. TY 4619 Goltz, V. der.
terc.: Abdullah. Erkân-ı Harbiye Ve-
zâifi Tatbikat-ı Ameliyesi
(1 harita)
D⁶
106. TY 4621 Hizmet-i Seferiye Nizâmnâmesi
(2 Şekil)
D⁶
107. TY 4622 terc.: Rüşdü.
Süvari zabitanına mahsus Hizmet-i
Seferiye (1311/1893)
(15 levha)
D⁶

108. TY 4624 Fuad, Mehmed.
Sahil İstihkâmatının seferî olarak
tertîb ve techîzi
(Levha)
D⁵
109. TY 4627 Çarhçılık
(12 Şekil)
D¹⁰
110. TY 4663 Dr. İsmail
Yemen Vilâyetinin ahval-i fenniyesi
(fotoğraflar)
C⁷
111. TY 4696 Ahmed Hamdi
Nuhbetül-fetâvâ. (Hamdullah Refet.
1218/1803)
(Renkli kâğıt)
A⁵
112. TY 4717 Remzi, Hüseyin
Kurun-i ulâdan 18.ci asr-ı Milâdiye
kadar Usul-ı Harbe dair
(7 Kroki)
D⁶
113. TY 4722 Dr. Mase.
terc.: Hamdi Aziz
Amelî ve Nazarî Bakteriyoloji
(Şekiller)
D⁵
114. TY 4732 terc.: Dr. Hamdi
Zîvet
(Şekiller)
D⁴
115. TY 4736 Rağîb
Piyade sınıfına mahsus nişan ta'lim-
nâmesi
(Cedvel)
D⁶
116. TY 4742 Rifat
Telgraf-ı askerî efradına mahsus ri-
sâle
(Şekiller)
D⁶

117. TY 4748 İntizâzât-ı mihânikiye, te'sirat-ı fiz-
yolojiyesi
(Matbu resim)
D⁵
118. TY 4791 De Bofski, Jan
Çad gölünde Jan De Bofski'nin seferi
(matbu resim)
F⁸
119. TY 4839 Mecmua fi'l-hey'et
(Şekiller)
D³
120. TY 4856 Diddern Kardinal.
terc.: Mahmud Tal'at. Sahra ve Mu-
hasara harbinde gece muharebesi
(1 kroki)
D⁶
121. TY 4909 Haze, Wilhelm.
terc.: Mehmed Fahreddin. Sıhhiye-i
Seferiyye (1320/1902)
(Resim)
D⁶
122. TY 4910 Hidemât-ı seferiyye Nizâmnâmesi
(Şekilli)
D⁶
123. TY 4979 Endaht ta'limnâmesi zeylî
(Eşkal cedveli)
D⁶
124. TY 4971 Muayene ve İmtihan Nizamnâmesi
istihkâm sınıfına mahsus
(2 cedvel)
D⁶
125. TY 4980 Huber
terc.: Kâzım. Çin ile Japonya ve Kore
hakkında malumat
(2 cedvel)
D⁶
126. TY 4989 Almanya Donanması'nda mer'î me-
rasîm-i ihtiramiye Nizâmnâmesi
(1303/1885)
(13 renkli levha)
D⁶

127. TY 5000 Lütfi, Mustafa
Hendese-i resmiye
(Eşkâl)
D³
128. TY 5004 Gümüşsuyu Hastahanesi'nde tedavi
edilen yorgi Piside'nin(?) arizası
(parşomen) (Sulu boya tezyinat)
H
129. TY 5007 Papîs, Antuan.
Bir şehrin ahval-ı sıhhiyesiyle lağım-
larının ıslâhatı hakkında
(Eşkâl)
D¹⁰
130. TY 5009 Muhtar Paşa, Ahmed.
131. TY 5010 » » »
Feth-i Celîl-i Kostantiniyye.
(Fotoğraflar 2 foto panorama, 1 ha-
rita)
C³
132. TY 5043 Röne.
terc.: Mehmed Şükrü-Hurşîd. Endaht
Oyunu (1308/1890)
(Cedveller)
D⁶
133. TY 5066 Şerefeddin, Hüseyin
Nazari ve Ameli demiryolları
(Eşkâl ve Harita)
D¹⁰
134. TY 5083 İngiltere Seyahatnâmesi
(2 harita)
C⁷
135. TY 5085 İngiltere memâlikiyle Londra şehri-
nin ahvalini beyyîn seyahatname.
(16 renkli resim)
C⁷
136. TY 5092 Cevad, Ali
Felemenk seyahatnâmesi
(Fotoğraf ve Gravür)
C⁷

137. TY 5093 Kâzım, Hüseyin
Almanya Seyahatnâmesi
(Renkli resim ve bas.)
C⁷
138. TY 5094 Kâzım, Hüseyin
Londra seyahatnâmesi
(Fotoğraf)
C⁷
139. TY 5095 Kâzım, Hüseyin
Viyana Seyahatnamesinin zeyli
(Fotoğraf)
C⁷
140. TY 5096 Cevad, Ali
Almanya Seyahatnâmesi (1303/
1885)
(10 fotoğraf)
C⁷
141. TY 5098 Moskova şehri
(Resim)
142. TY 5341 Mecmua-i Seyyâhîn
(Matbu resimler)
C⁷
143. TY 5461 Mahmud Gaznevî.
Mecmua-i eş'ar (1097/1685)
(Oyma, şekil, resim çiçek ve mühür-
ler)
F³
144. TY 5467 Muhibbî (Kanunî Süleyman, Sultan)
Divân (M. Şerif 973/1565)
(Halkârî tezyinet. Kara Memi eliyle)
F³
145. TY 5468 Nevâî, Mîr Ali Şîr
Divân
(3 minyatür)
F³
146. TY 5470 Nevâî, Mîr Ali Şîr
Divân (Sultan 'Alî 10/16. asır)
(6 minyatür)
F³

147. TY 5502 Fâzıl Enderûnî.
Hubân-nâme - Zenân-nâme. (Seyyid
İhya : 1208/1793)
(83 resim, 1 harita)
F³
148. TY 5519 (Galib, M. Esad (Şeyh).
Dîvân (Ahmed Yüsrî 1206/1792)
(cilt kapaklarında gül motifleri)
F³
149. TY 5531 Galib, M. Esad (Şeyh)
Dîvân (Ahmed Yüsrî 1209/1794)
(Cilt kapaklarında gül motifleri)
F³
150. TY 5618 Kânî, Ebubekir
Münşiât
(Elvan kâğıt)
F⁹
151. TY 5621 İnşâ (1187/1773)
(Elvan kâğıt)
F⁹
152. TY 5636 Kantimuroğlu
Edvâr-ı İlm-i Musikî (1223/1808)
(Eşkâl)
D⁹
153. TY 5650 Mecmua-i Gazeliyat. (Mustafa b.
Muh. 1139/1726)
Ali Üsküdarî'nin (Gül, lâle ve çiçek
motifleri)
F⁷
154. TY 5652 Şarkı Mecmuası
155. TY 5654 » » (Elvan Kâğıt)
156. TY 5659 » »
F⁷
157. TY 5663 Cāvzi İslâm Han
Fath al-..... (1220/1805) Farsça
(mailen)
F³
158. TY 5669 Nevâî, Mir Ali Şîr
Garâib al-Siyar ('Ala al-Dîn. Herat
930/1523-4)

159. TY 5722 Nef'i, Ömer
Dîvân (1257/1841 M. Haşim)
(Elvan kâğıt)
F³
160. TY 5777 Luğat-ı Arabî, Fârisî, Türkî (1260/
1844)
(Mavi kâğıt)
E¹
161. TY 5875 'İlm-i Hal (İsmail 1235/1819)
(Yeşil kâğıt)
A⁴
162. TY 5953 Mahmud b. Ahmed, al-'Aynî.
Tercüme-i 'ikd al-Cümân fî târih-i
zaman
(45 renkli resim)
163. TY 5964 Nasûh al-Silâhî al-Maṭrakî.
Bayân-ı Manâzil-i Safar-i 'Irâkayn
Sultan-Süleyman Han. (İstinsah 942/
1535)
(Resim ve Plânlar.....)
C³
164. TY 5970 Sa'deddin b. Hasan Can.
Tâc al-Tavârih (1025/1616)
(9 Minyatür)
C³
165. TY 5989 Raşid, Mehmed.
Tarih-i Raşid
(Başta Tezhibli 2 sayfa)
C³
166. TY 6043 Âsefî Paşa.
Şacâ'at-nâme 'Alî b. Yûsuf 995/1586)
(77 Minyatür)
C³
167. TY 6044 Tacüddin Ahmed b. İbrahim, Ahmedî.
İskandar-nâme (IX/XV. asır)
(10 Minyatür)
F³
168. TY 6045 Rumûzî.
Târih-i Fath-i Yaman (Ahmed Likâ
1002/1593)

- (96 Minyatür)
C³
169. TY 6087 Lokmân b. Hüseyin al-'Aşûrî.
Kıyâfat al-İnsaniya fi Şamâil al-Os-
mâniya (987/1579)
(12 Minyatür Portre)
C³
170. TY 6088 Lokman b. Hüsayn al-'Aşûrî.
Kıyâfat al-İnsaniya fi Şamâil al-Os-
mâniya
(13 Minyatür)
171. TY 6091 Kâtib Çelebi, Muştafa b. 'Abd al-
Allâh.
Tuḥfat al-Kibâr fî asfâr al-bihâr. (Ah-
med Bosnevi. 1156/1743)
(4 harita)
C³
172. TY 6092 Zübdat al-Tâvarîh
(85 minyatür)
C⁶
173. TY 6093 Silsile-nâme
(Eşkal)
C¹
174. TY 6096 Ebubekir Ratib
Sefâret-nâme
(Renkli portre)
C³
175. TY 6131 Firdavsî-i Tûsî
176. TY 6132
177. TY 6133 Şâhnâma tercümesi. (Mustafa Der-
viş 1187/1773)
(Minyatürler)
F¹
178. TY 6334 İbrahim Hakki Erzurumî
Ma'rifetname
(Haritalı)
A⁶
179. TY 6341 » » »
180. TY 6360 » » »

181. TY 6365 Amânî
Vard al-Şalihîn
(Tuğra ve Eşkal)
A⁶
182. TY 6423 (Mavi kağıt)
183. TY 6495 (Elvan kağıt)
184. TY 6554 Kumbarî
Kamere dair bazı malumât
(4 fotoğraf)
D³
185. TY 6556 1302 sene-i Hicriyesi Zayıçesi
(4 Lito levha)
D³
186. TY 6557 Cîns, Hanri Vilyam
Münîr al-Kavâkib (1294/1877)
(Eşkal)
D³
187. TY 6605 Pîrî Reis
Kitâb al-Baḥriya
C⁷
188. TY 6606 Blaeu.
189. TY 6607 Nüsrat al-İslâm va al-Surûr fî taḥrîr-i
190. TY 6608 atlas Mâyûr
191. TY 6609 (Renkli haritalar)
C⁷
192. TY 6610 Mirkator, Cerardus.
Lavâmî' al-Nûr fî zülmat-i Atlas Mi-
nor (1311/1893)
(Renkli haritalar)
C⁷
193. TY 6611 Blaeu.
Atlas Mâyûr'un Avrupa'dan bâhis
2. cildi
(Renkli harita)
C⁷

194. TY 6618 Huseyin Hüsnü, Mulâzım
İcmâl-ı Coğrafya Atlası
(46 harita)
C^r
195. TY 6624 Muhammed b. Kemaleddin, al-Hallâl
terc.: Şerif 'İbn Muhammed 'İbn
Burhan. Tarcüma-i Cifr al-Câmi' ve
Nûr-ı Lâmi
(59 Minyatür)
D^r
196. TY 6629 Hüsâm al-Dîn
Mirât al-Kâinat (1247/1831)
(Eşkal)
D^r
197. TY 6663 Emîn M.b. Hacı 'Abd Allâh.
Manâkib-i Halidiya Asâr al-Macidiya
(1256/1840)
(Renkli Seçere)
C^s
198. TY 6688 Yusuf, Tahir-zâde
Kıyâfet-nâme
(22 şekil)
D^r
199. TY 6718 Bandıra Mecmuası
(216 renkli bayrak....)
D^d
200. TY 6727 Karlof
terc. : Mehmed Remzi. Hikâyeler
(Matbu Resimler)
F^s
201. TY 6744 Nev'i
Netâyic'ü'l-fünûn (1000/1591)
D¹
202. TY 6757 Hasan Basri
Tercüme-i Ziyâret-nâme-i Harem-i
Şerif
(Eşkâl)
A⁵
203. TY 6759 Ziya Paşa
Zafer-nâme ve serhi

- (Mavi kâğıt)
F³
204. TY 6783 İlm-i Hurûfa dair bir risâle
(Renkli kâğıt)
D^r
205. TY 6829 İshak (Mühendishâne hocası).
Kavâid-i Ressâmiye (Müellif hattı.
1250/1834)
(18 levha, şekiller)
D³
206. TY 6830 Ebubekir Paşa, Seyyid
Süllemü's-Semâ (Osman Rüşdi)
(4 levha)
D³
207. TY 6833 Feyzi, (Mühendis)
Muhâzarat-ı Feyzî (1200/1785)
(1 portre)
D³
208. TY 6839 Pekarmiyonî aletinin i'malî ve isti'
malî hakkında (1266/1849)
(3 levha)
D³
209. TY 6841 terc.: Ahmed
Mesâhâ-i Bahriye (1298/1880)
(Eşkal)
D³
210. TY 6848 Talim-nâme-i Harb (Alay Talimi)
(Şekiller)
D⁶
211. TY 6849 Ta'lim-nâme-i Harb : Bölük ve Tabur
ta'limi.
(Eşkal)
D⁶
- 212-216. TY 6850-6854 Monte Kukuly
Tercüme-i Nusha-i Fenn-i Harb
(Eşkal)
D⁶
217. TY 6856 Seyyid Ali, Kaymakam
Fenn-i İstihkâmat-ı hafife
(Şekilli)
D⁶

218. TY 6859 Emin, Muhammed
Mensicü'l-mağazî
(Şekiller)
D⁶
219. TY 6865 Darben ve Def'an Muhâsârâ... (1256/
1840-1)
Eşkal
D⁶
220. TY 6867 Muzaffer, Ali
Hendese-i lağam
(6 levha şekil)
D⁶
221. TY 6869 Ta'lim-nâme-i Süvâriyân
(Eşkal)
D⁶
222. TY 6871 Tercüme-i Kitâb-ı Furûsiyye
Şekilli
223. TY 6872 Alay Kumandasında olan manevra-
lar
(Şekiller)
D⁶
224. TY 6873 Kâmi, İbrahim b. Ali.
Yevmiye-nâme (Ta'lim-nâme-i Hum-
baraciyân) (1202/1787)
(Şekiller)
D⁶
225. TY 6875 Hizmet-i Askeriye der zemân-ı Sefer.
(Seyyid Hafız Mehmed (1249/1833))
(Şekiller)
D⁶
226. TY 6876 Ameliyât-ı Muhâsâra
(10 levha şekil)
D⁶
227. TY 6878 Kavânin-i askeriye
(Pembe kâğıt)
D⁶
- 228-229. TY 6882-3 Hızânetü'l-ma'lumât
(7 levha, eşkal)
D⁶
(Levha 11, şekiller)

230. TY 6884 Seyyid Ali Paşa
Usul-ı İstihkâm-ı kalâ'
(Pembe kâğıt)
D⁶
231. TY 6887 Tuhfe-i Zâbitân (1221/1806)
(Şekil)
D⁶
232. TY 6889 terc.: Mehmed Cemaleddin
Ešliha
(4 levha)
F¹
233. TY 6891 Kânî Mustafa Bey.
Telhîs-i Resâil-i Rumât. (Mustafa
İzzet. 1254/1838)
(Şekil)
D⁶
234. TY 6894 Mehmed Paşa.
Rumeli'nin muhafazası hakkında
(Menuvar İstira) (1293/1876)
(5 harita ve resim)
D⁶
235. TY 6905 Piyade manevralarından liva ta'limi
(8 levha)
D⁶
236. TY 6906 Farûkî, Sami
Muharebat-ı Kılâ'
(Eşkal)
D⁶
237. TY 6908 Sellendorf, Bronzar Von.
Mavzer tüfekleri hakkındad risâle
(6 levha)
D⁶
238. TY 6912 Seyfullah
Askerî Telgrafi
(Şekil)
D⁶
239. TY 6913 Necib b. Asım, Cerdecî-zâde
Kebûter-nâme (1304/1886)
(Suluboya resim)
D⁶

240. TY 6914 Cevad b. Şâkir
Zamanımızda fenn-i İstihkâmat-ı Ce-
sime (1312/1894)
(Şekiller)
D⁶
241. TY 6915 Lahor, Baron.
terc.: Şerefeddin.
Suvarî istikşâfât ve Muhârebâtı
(Şekil)
D⁶
242. TY 6916 Teranker.
terc.: Nazmi ve Derviş.
Topğrafya-i Askerî (1303/1885)
(Şekil)
D⁶
243. TY 6917 Goltz Paşa, V. der.
terc.: Muhammed Tahir. Millet-i Mu-
sallaha (Kısm-ı evvel)
(Şekil)
D⁶
244. TY 6973 (Elvan kâğıt)
D²
245. TY 7003 Sadık al-Müeyyed.
al-Kimya fî tahlîl al-havâ va'l-mâ'
(1299/1881)
(Şekiller)
D⁴
246. TY 7004 Milin, Edwars
terc.: Yusuf Ziya. 'İlm-i Hayvanat
(Matbu Şekil)
D⁴
247. TY 7005 (Mavi kâğıt) 1296/1878)
248. TY 7006 Hikmet ile Kimya beynindeki fark
(Şekiller)
D²
249. DY 7007 Veliyüddin
Makina ve Kurganları tedkik ahvali
(6 Şekil)
D¹⁰

250. TY 7008 Hüsnü, Hasan
Fotoğrafçılık
(24 şekil)
D⁴
251. TY 7088 Salih b. Ali
Tabâbet-i Etfal
(Renkli matbu resimler)
D⁵
252. TY 7131 (Elvan kâğıt)
D⁵
253. TY 7281 En'âm-i Şerif
(Eşkâl)
A⁸
254. TY 7375 Hayri, Osman
Tuhfat al-Mürşid
(Eşkal)
C⁴
255. TY 7415 Kırk Vezîr Hikâyesi
(6 Minyatür)
F⁸
256. TY 8870 Pembe kâğıt
257. TY 8872 Hüseyin b. İsmail Ayvansarayî.
Hadîkatü'l-Cevâmî' (Mustafa Rakım
1231/1815)
(Gül Motifli)
D⁸
258. TY 9041 Rovelverlere mahsus emniyet maka-
nizmasının mutedil islâh edilmiş şekli
hakkında rapor.
(Resimli)
D⁶
259. TY 9042 Türkiye ve Rusya Ermenilerinin mik-
dar ve Suret-i inkisamlarını irâs eden
ma'lumat
(4 harita)
C⁷
260. TY 9047 Rusya Ordusunun Harekât-ı Umumi-
ye ve Sevkiyesi
(1. harita)
D⁶

261. TY 9058 Cedveller
D^s
262. TY 9233 Selânik-Dersaadet Demiryolu kumpanyası 1901 raporu
(1 harita)
D^s
263. TY 9242 Bulgaristan Kuvve-i Umumiyesi
1 plân
D^s
264. TY 9247 Dersaadet ve elviye-i selâse
1 plân
D^s
265. TY 9298 Kal'a-i Sultaniye'de tecrübesi İcra edilen sert döküm daneler hakkında rapor.
(Şekiller ve fotoğraflar)
D^s
266. TY 9303 Farâmurz b. Abi'l-Kâsım Hudâdâd.
Kıssa-i Şahr-i Saţrân (17. asır)
(64 minyatür)
F^s
267. TY 9305 Jirodo
Mecmû'a-i Dâ-i zühreviyye. (Musa Saffeti 1271/1854)
(3 levha)
D^s
268. TY 9347 Niyazî Mısrî
Divân
(Foto 2)
F^s
269. TY 9362 Elbise-i Atike-i Osmaniye Resimleri
(XIX. asır)
(32 Renkli Resim)
Kıyâfet
270. TY 9363 Mehmed Tahir Münif Paşa
İrandaki Osmanlı Sefâret Heyetinin renkli resimleri XIX. asır)
(8 renkli resim)
Kıyâfet

271. TY 9364 Abdullah Buharî
Mahbubân ve Mahbubegân tasvirleri
(1157-58/1744-45)
(27 resim)
Kıyâfet
272. TY 9365 Silsile-nâme-i Âl-i Osman (XVIII. asır)
(20 resim)
Kıyâfet
273. TY 9366 Silsile-nâme-i Osmâniye (XVIII. asır)
Renkli resim
Kıyâfet
274. TY 9367 Tesavir-i Hükümdaran-ı Osmaniye
(XVIII. asır)
Resimli
Kıyâfet
275. TY 9368 Sünbül-nâme
(Suluboya 6 Sünbül resim)
- 276-277. TY 9396-9397 Debaube, Alfs.
Nehrî ve Bahrî Seyr-i Sefâin Usulu
Kitabının eşkal ve atlası
(22+15 plân ve şekil)
D¹⁰
278. TY 9398 İzzet.
Dersaadet'in Anadolu cihetince müdafaası hakkında lâyhâ ve plân
(2 harita)
D^s
279. TY 9399 Mustafa Lütfi
Muharebât-ı Cedîde Atlası
(23 harita)
D^s
280. TY 9484 Mühendishane Şakirdanının Topçuluk ve İstihkam meşhudât-ı ameliye lâyhâsı İst. 1295/1878
(Şekiller)
D^s
281. TY 9512 Rif'at, Mehmed Yozgadî.
1297 senesinin nisanında Kilidilba-

282. TY 9630 hir'de endant tecrübesi
(Renkli plân
D⁶
Nevalî, 'Alî Şîr
Dîvân
(6 minyatür)
F³
283. TY 9921 1313 Yunan Harbi Harekât-ı Askeri-
yesi. Krokiler
(31 kroki)
C³
284. TY 6584 Süleyman, Kemâli-zâde
Miratü'l-menzilât .....
(Şekiller)
285. TY 6082 Mir'at-ı Mekke
286. TY 6083 Mir'at-ı Mekke

II. ARAPÇA YAZMALAR

1. AY 21 Muhammed Süleymân al-Cazûlî
Dalâil al-Hayrât. (Arap-zâde Sa'dul-
lah. 1254/1838)
(Şekilli)
Ad¹
2. AY 28 İsrâk al-budür 'ala hafâyâ al-Şudür
(Vefk ve daire resimleri)
Dm
3. AY 78 Kustâs b. Lûka al-Ba'albakî.
Kitâb al-arîn al-Yunânî ve raf' al-
aşyâ Sakila (773/1371)
(Şekiller)
D^c
4. AY 83 Macmu'at al-rasâil al-riyâziya.
(Fâzîl al-Dîn Muştâfa. 1183/1774)
(Şekilli)
D^c

5. AY 125 Maḥmūd b. Muḥammed b. 'Ömar al-
Caġmîni.
al-Mulhiẓ fî al-hay'at
(Şekilli)
De
6. AY 132 Macmu'at al-Rasâil (1204/1789)
(Şekilli)
De
7. AY 141 Huseyin Hüsnî al-Halhâlî
Dairat al-Hindiya
(Şekilli)
De
8. AY 167 Calâl al-Davvânî.
Kamâl al-Dîn Huseyin b. 'Alî al-
Lârî. Tahkîk al-Vüzarâ
(Şekilli)
Ad
9. AY 207 Maḥmūd b. Muḥammed b. 'Ömar al-
Caġmîni.
Şârih : Müsa b. Mahmud Kâfi-zâde.
(al-mulhiẓ fî al-Hay'at)
(Şekilli)
De
10. AY 295 Maḥmūd b. Muḥammed b. 'Ömar al-
Caġmîni
al-Mulhiẓ fî al-hay'at
(Şekilli)
De
11. AY 314 Macmu'at al-rasâil fî al-hay'at va al-
handasa
(Şekilli)
De
12. AY 325 Şams al-Dîn Muḥammed b. Şaraf al-
Dîn.
Şârih : Musâ b. Muḥammed al-Sa-
marḳandî. Şarh-i Eşkal al-ta'sîs fî al-
handasa
(Şekilli)
De

13. AY 475 Cazûlî, Muhammed b. Sülayman
Dalâil al-Hayrât
(Şekilli)
Ad²
14. AY 487 Cazûlî, Muhammed b. Sülaymân
Dalâil al-hayrât. (İbrahim Hamdî.
1225/1810)
(Şekilli)
Ad²
15. AY 489 Cazûlî, Muhammed b. Sülayman
Dalâil al-Hayrat. (Hasan Ruşdi.
1188/1774)
Ad²
16. AY 494 Nacm al-Dîn Hasan al-Ramâh
Gurrat al-Şubh fî al-lu'b bi'l-ramh
(Şekilli)
Dg
17. AY 542 Muhyal-Dîn 'Arabî, Şayh al-akbar
al-Şacarat al-Nu'maniyya. ('Alî b.
'Ayâzî)
(Daireli)
18. AY 648 Oklidis
Şarih : Naşir al-Dîn Tûsî. Şarh-i Ki-
tâb al-Uklîdis
(Şekilli)
De
19. AY 678 İbn Sîna, Abû 'Alî Husayin b. 'Abd
Allâh.
Kitâb al-Nacât. (Asad al-Bahlî, 1072/
1661)
Df
20. AY 703 'Abd Allah Balgradi (Abdullah Bel-
gradî), Muhtadî.
Kitâb al-Handasa.
(Şekilli)
Dc
21. AY 733 Camşid b. Mas'ûd al-tabîb al-Kâşî.
Miftâh al-ḥasâb (1209/1794)
(Şekilli ve çizgili)

22. AY 761 Nacm al-Dîn 'Ömer b. Muhammed al-
Kazvîni
Şarih : al-Buhârî Şams al-Dîn M. b.
Mübareksâh
Şarh-i Hikmat al-'ayn. (Husayn İş-
fahânî 780/1378)
(Şekilli)
D^b
23. AY 772 İbrahim al-Halebî
al-Lum'a fî al-huduş va al-ḳadam
(Daireli)
D^{b2}
24. AY 792 Ahmed b. Muhammed al-Muḳrî al-
Mağribî
Fath al-Muta'al fî madh al-nu'al
(Şekilli)
Fa
25. AY 800 Hasan b. Hasan İbn al-Hîm
Hall-i Şükûk-ı Kitâb-ı Oklidir
(Şekilli)
Dc
26. AY 807 Şarih : Şams al-Dîn Samarḳandî.
Aşkal al-ta'sîs al-Mustahrac'an Ki-
tâb-ı Oklidis (Molla Abd al-Rahmân.
1127/1715)
(Şekilli)
Dc
27. AY 856 Ahmed b. Muhammed al-aş'arî.
Hal al-tufaha fî 'ilm al-Masaha.
(Sayyid Yusuf Salik. 1202/1787)
(Şekilli)
Dc
28. AY 859 Camâl al-Dîn al-Ḥaṭîb al-Cabalî.
Sabûg Züyül al-i'ana 'an sırrı (İnnâ'-
araznâ al-amânetâ)
(Şekilli)
Aa³
29. AY 864 Bahâ al-Dîn M. b. Husayn al-'Âmulî.
terc. : Mustafa b. Kemâleddin Hulâ-
şat al-ḥasâb. (Darviş Husayin 1208/
1793)

- (Şekilli)
Dc
30. AY 946 Kamāl al-Dīn Abū Salīm M. b. Ṭalḥa (Vezir-i Sultan) al-Dur al-Munẓam fī sır al-a'zam (Şekilli)
De
31. AY 981 'Abd al-Raḥīm b. al-Husayn Mūhd al-Nabī (S.A.) (manzum), (1 Şekil)
Ca²
32. AY 1023 Muḥammed Bākır b. Zayn al-'ābidīn al-Yazdī. 'Uyūn al-Ḥasāb. (Sayyid al-Ḥusayn al-Tabrizī 1123/1711) (Şekilli)
Dc
33. AY 1052 Sadreddin-zāde. Şarḥ-ı alā cihati Vahda fī avval-i Şarḥ-i İṣāgūcī (Şekilli)
Db¹
34. AY 1169 İbrāhīm Muşliḥ al-Dīn Sibgat (Allāh (Şarih). Fakku'l-İştibāk 'an ma'ānī taşriḥ al-aflāk (Şekilli)
De
35. AY 1225 Şanāb al-Dīn b. al-Nahāim b. Aḥmed. al-Maūnat fī ilm al-hasāb. (Muḥammed b. 'Abd Allāh al-Magribī. 952/1545) (Şekilli)
36. AY 1331 Kitāb al-Bayṭara (Şekilli)
D1
36. AY 1341 Sams al-Dīn Abī Bakr Muḥammed al-Ḥarkī. Taşsira fī al-hay'at. ('Abd Allāh b. Muḥammed al-Şafi'ī. 755/1354) (Şekilli)
De

38. AY 1353 Hey'et (Noksan bir kitab) (Şekilli)
De
39. AY 1355 Kitāb al-Zardaqa fī Ma'rifati Cins al-hayl (Şekilli)
Df
40. AY 1448 Muḥammed al-Gīranāfī Tuḥfat al-Albāb. (Muḥammed b. Aḥmed al-Būdiri al-Magribī. 1121/1709) (Şekilli)
Ce
41. AY 1467 Macmu'at al-Rasāil (Şarḥ al-tahzīb fī'l-manṭıq) (Şekilli)
Fd
42. AY 1516 'Alī al-Kārī b. Sultan Muḥammed. Macmu'at al-Rasāil (Hadīs-i Arba'in) (5 Şekil)
Fd
43. AY 2006 Hamdi (Şayh) Fiyūz al-itkān fī vücuḥ al-Ḳur'an (1156/1743) (Haneli)
Aa¹
44. AY 2340 Elvan kâğıt
45. AY 2358 » »
46. AY 2374 » »
47. AY 2558 » »
48. AY 2616 » »
49. AY 3194 » » (1284/1867)
50. AY 4574 » »
51. AY 4824 » »
52. AY 4887 Aḥmed. Sülaymāni-zāde. Ravzat al-Şafā fī Vāsf-i nial-i Muştafā (8 şekil)
Ca²

53.	AY	1663	Kur'an-ı Kerim (güller)
54.	AY	5106	Elvan kâğıt (1303/1885)
55.	AY	5906	» » (1276/1859)
56.	AY	6503	Murakka' (1 çiçek) Fg
57.	AY	5559	Cazûlî, Maḥammed b. Sülaymân Delâil al-Ḥayrât (Gül motifleri)
58.	AY	6512	İmam-zâde, Muhammed (v. 1165/ 1751) Murakkaat (Güller)
59.	AY	6519	Elifba Gül ve motifler
60.	AY	6486	Şeyh Hamdullah (v. 926/1519) Murakka' (Gül sepeti)
61.	AY	6489	Kitâb al-Zardağa fî Ma'rifat al-Ḥayl... (At resimleri. XV. asır)

NOT : Kütüphanede bulunan Yazma Kur'ân-i Kerîm ve Tefsirleri hakkındaki husûsiyetler (Serlevha, cild, tezhib v.s.) için bakınız :

Fehmi Edhem Karatay. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Arapça Yazmalar Kataloğu. Kur'anlar ve Kur'anî ilimler. Cild I., Fasikül 1. İstanbul. 1951.

Fehmi Edhem Karatay. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Arapça Yazmalar Kataloğu. Tefsirler. Cild I., Fasikül 2. İstanbul. 1953.

III. FARŞÇA YAZMALAR

1.	FY	9	Anvarî, Dīvân ('Abd al-Karîm. 1079/1668) (Minyatür 8 adet) F ₁₁
2.	FY	13	Celâddin-i Rûmî. Masnavî. (Masîh al-Ḥusaynî 1224/ 1809) (Minyatür 7 adet) A ⁶
3.	FY	23	Câmî, Abdal-Rahman. Macmuatu'r-resâil Resim G ³
4.	FY	57	Muḥy Lârî Futûh al-Ḥaramayn (Mekke) (Resim 19 adet) A ⁶
5.	FY	64	Kıssa-i Sayf al-Mülûk Puser-i Pâdi- şâh-i Mısr va Badî al-Cemâl Duḥtar-i Pâdişâh-i Pariyân (Minyatür. 32 adet) F ³
6.	FY	71	Rûanî, 'Abd al-'Ali b. M. 'Alî Tuhfe-i Selimiye. (Trabzon 911/1583) (Şekilli) D ⁶
7.	FY	74	Muḥy Lârî Futûh al-Ḥaramayn (961/1553) (Resim 16) A ⁶
8.	FY	123	'Ubayd-i Zakanî. Hazaliyat. (Hidayat Allâh, 1029/ 1619) (Minyatür, 2 adet, bozuk) F ²

9.	FY	141	Nizāmi-i Gancavī Husrav ū Širīn (Minyatür 23 adet) F ₂
10.	FY	194	Muhy Lārī Futūh al-Haramayn (Şekilli) A ⁶
11.	FY	454	Sa'dī, Kulliyāt (Şams al-Dīn Anşārī, Lahor, 1165/1751) (Minyatür 10 adet) F ²
12.	FY	539	Nizāmi-i Gancavī Hamse (Minyatür 27 adet) F ²
13.	FY	722	Elvan kâğıt (1225/1810)
14.	FY	742	Muhy Lārī Futūh al-Haramayn (Şekil 23 resim) F ²
15.	FY	746	Elvan kâğıt
16.	FY	773	» »
17.	FY	784	» » » » (Abd al-Karim Saki. 1054/1644)
18.	FY	822	» » (1307/1889)
19.	FY	893	» »
20.	FY	969	» »
21.	FY	1003	» »
22.	FY	1031	» »
23.	FY	1050	» »
24.	FY	1058	» »
25.	FY	1086	Elvan kâğıt

26.	FY	1130	» »
27.	FY	1155	» »
28.	FY	1209	» »
29.	FY	1309	Nizāmī. Hamsa (Minyatür 42 adet) F ²
30.	FY	1313	Nizāmī Hamsa (Minyatür 24 adet) F ²
31.	FY	1316	Hafız Divān (971/1563) (Minyatür 3 adet) F ²
32.	FY	1318	Cāmī Yūsuf ū Züleyha (Minyatür 4 adet) F ²
33.	FY	1320	Macmu'a (Resim, 2 adet) F ²
34.	FY	1325	Hafız Divān (Meşhed 976/1568) (Minyatür, Resim 28) F ²
35.	FY	1326	Cāmī. Yūsuf ū Zülayhā (Minyatür. 1 adet) F ²
36.	FY	1327	Cāmī. Yūsuf ū Zülayhā (Minyatür 16 adet) F ²
37.	FY	1330	Yavuz Selim I. Divān (Minyatür. 4 adet) F ²

38. FY 1331 Yavuz Selim I.
Dîvân (1229/1813)
(Minyatür. 1 adet)
F²
39. FY 1333 Câmî.
Yûsuf ü
Zûlayhâ
(Minyatür. 8 adet)
F²
40. FY 1338 Macmua (İmâd al-Hüsaynî)
(Minyatür. 2 adet)
F²
41. FY 1339 Sa'dî.
Gülîstan. (Şah Hüsayn, 992/1584)
(Minyatür. 3 adet)
F₃
42. FY 1340 Husrav Dihlavî
Macmuâ-i Âşâr-ı Husrav-i Dihlavî
(Minyatür. 6 adet)
F₂
43. FY 1397 Hafız
Dîvân (949/1542)
(Minyatür. 1 adet)
F^e
44. FY 1404 Sayyid Loqmân Hüsayn al-'Âşürî ar-
Urmavî.
Şehînsahnâma-i Murad-ı Salîs (. 989/
1581)
(Minyatür 58 adet)
C¹²
45. FY 1405 Firdavsi.
Şahnâma. (X/XVIII. asır)
(Minyatür. 23 adet)
F₂
46. FY 1406 Firdavsi.
Şahnâma. (809/1406)
(109 minyatür)
F₂
47. FY 1407 Firdavsi.
Şahnâma. (895/1489)

- (Minyatür. 40 adet)
F₂
48. FY 1410 Sa'dî.
Bâstân. (923/1517)
(Minyatür 2 adet)
F₂
49. FY 1411 Sa'dî
Gülîstan.
(Minyatür 2 adet)
F₂
50. FY 1412 Sa'dî.
Külliyât-ı Âşâr (846/1442)
(Minyatür. 2 adet)
F₂
51. FY 1418 Macmu'â-i Resâil fi'n-Nücûm
(Minyatür ve Resimler)
D⁶
52. FY 1422 Murakka'ât
(Minyatür-Resim-Yazı vs.) XIV. -
XV. ve XVI. asır)
F₆
53. FY 1423 Macma'al-'acâib
(Motif, desen vs.)
F⁶
54. FY 1424 Murakka'ât
(Resim, minyatür vs.)
F₆
55. FY 1425-1426 Muraka'ât
(Resim, minyatür v.s.)
F⁶
56. FY 1484 Calâl al-Dîn Rûmî.
Masnavî. (1225/1810)
(Resimli kapaklar)
57. FY 1384 Nizâmi.
Hamse
(Minyatürler)
58. FY 4 Kâşîfî, Kamâl al-Dîn Hüsayn b. 'Alî
Vâ'iz.

- Anvâr-ı Sühaylî (Kalila ve Dimna).
(1222/1807)
(Minyatür 6 adet, Lâke cilt)
59. FY 1382 Kıssa-i Dilkuşâ
(Minyatür)
60. FY 1368 İsa b. 'Alî
Tazkirat al-Kahhâlîn (M. Bâkî 1001/
1592-3)
D⁸
61. FY 795 (Şekilli)

TÜRKÇE YAZMA KİTAPLARIN "REMİZ"LERİ

- A⁴ (Akaid ve kelâm), 161.
- A⁵ (Feteva ve fıkıh), 14, 27, 111, 202.
- A⁶ (Tasavvuf ve tarikatlar), 6, 12, 18, 178, 179, 180, 181.
- A⁷ (Mecâlis ve mevâiz), 3.
- A⁸ (Ed'iye ve havâs), 23, 251.
- C (Tarih), 103.
- C¹ (Umumi Tarih), 16, 173.
- C³ (Osmanlı Tarihi-Umumi, Hususi), 130, 131, 163, 164, 166, 168,
169, 171, 174, 281, 283, 5989.
- C⁴ (Siyer ve embiya tarihi), 41, 252.
- C⁶ (Menâkıb-ı evliya), 197.
- C⁶ (Tercüme-i ahvâl), 44, 86, 97, 172.
- C⁷ (Coğrafya ve kozmağrafya), 1, 2, 8, 11, 17, 34, 46, 53, 54, 55,
56, 57, 58, 59, 65, 73, 74, 90, 99, 110, 134, 135, 136, 137, 138,
139, 140, 142, 187, 191, 192, 193, 194, 194, 257.
- D (Ülûm ve fûnûn) 199.
- D¹ (Kâmûs ve bibliyografiler) 201.

- D² (Felsefe, ahlâk, mantık, siyâset, tebliği) 242.
- D³ (Riyâziyât ve hey'et) 5, 9, 15, 19, 20, 22, 24, 25, 37, 39, 68, 76,
77, 78, 79, 92, 119, 127, 184, 185, 2000, 186, 205, 206, 207,
208, 209.
- D⁴ (Ulûm-i Tâbiîye), 32, 48, 66, 80, 92, 95, 114, 243, 244, 246, 248.
- D⁵ (Tıp ve baytarlık), 36, 75, 82, 85, 113, 117, 249, 250, 265.
- D⁶ (Askerlik), 13, 35, 38, 47, 60, 62, 67, 70, 71, 79, 83, 87, 88, 91,
94, 100, 101, 102, 104, 106, 107, 108, 112, 115, 116, 120, 122,
123, 124, 125, 126, 132, 211, 214, 125., 216, 217, 219, 220,
222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 231, 232, 233, 234,
235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 256, 258, 261, 263, 276,
277, 278, 279.
- D⁷ (Ulûm-ı garibe), 4, 40, 195, 196, 198, 204.
- D⁸ (Kavânin ve idâre), 255, 259, 260, 262.
- D⁹ (Musikî), 26, 81, 152.
- D¹⁰ (Senayi, ziraat), 49, 50, 51, 61, 63, 84, 96, 109, 129, 133, 247,
275.
- E¹ (Arapçadan Türkçeye lügat), 160.
- E³ (Türkçe lügat), 45.
- F¹ (Arabîden ve Farisîden mütercim eserler), 175, 176, 177, 230.
- F³ (Manzum edebî eserler), 7, 10, 29, 30, 64, 143, 144, 145, 146,
147, 148, 149, 157, 159, 167, 203, 266, 280.
- F⁷ (Edebî mecmualar), 153, 154, 155, 156.
- F⁸ (Hikâye, tiyatro) 28, 118, 200, 253, 264.
- F⁹ (Münşaa) 150, 151.
- G (Mecmua-i Risâil) 33.
- H (Mütenevvia) 42, 43, 52, 98, 128, 21, 31, 141, 162, 165, 170, 182,
183, 188, 189, 190, 210, 212, 213, 218, 221, 245, 254, 267,
268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 282, 283, 284.
- Kıyâfet, 9362, 9363, 9364, 9365, 9366, 9367.

ARAPÇA YAZMA KİTAPLARIN "REMİZ"LERİ

- Aa¹ (Hat ve kırat), 43
 Aa³ (Tefsir), 28.
 Ad (Tasavvuf), 8.
 Ad¹ (Tarikatlar), 1.
 Ad² (Ed'îye ve havas), 13, 14, 15.
 Ca² (Siyer-i nebevî), 31, 51.
 Ce (Coğrafya), 40.
 Db (Felsefe), 22.
 Db¹ (Mantık), 33.
 Db² (Ahlâk ve siyâsiyât), 23.
 Dc (Riyâziyât), 3, 4, 12, 20, 25, 26, 27, 29, 32.
 De (Hey'et), 5, 6, 7, 9, 10, 11, 18, 30, 34, 37, 38.
 Df (Tarih-i Tabîî), 19, 39.
 Dg (Kimya), 16.
 Dl (Kehânet, falcılık, remil), 36.
 Dm (Kabal), 2.
 Fa (Nesir), 24.
 Fd (Mecmua-i resâil), 41, 42.
 Mütenevvia, 17, 21, 35, 44-51, 52-54, 56, 57, 58, 59, 60.

FARŞÇA YAZMA KİTAPLARIN "REMİZ"LERİ

- A⁶ (Fıkıh ve İlmîhal), 2, 4, 6, 10.
 C¹² (Türkiye Tarihi), 44.
 D⁶ (Hey'et ve nücum), 6, 51.
 D⁸ (Tıp), 60.
 F² (Manzum Eserler), 8, 9, 11, 12, 14, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35,
 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50.
 F³ (Hikâyeler), 5, 41.
 F⁶ (Murakkaat), 52, 53, 54, 55.
 F¹¹ (?), 1.
 G³ (?), 3.
 Mütenevvia, 13, 15-28, 56, 57, 58, 59, 61.

16. YÜZYIL KUR'AN TEZHIPLERİ HAKKINDA
BAZI NOTLAR

Yıldız DEMİRİZ

16. yüzyıl, Osmanlı tezhip sanatının en başarılı dönemlerinden biridir. Kur'an tezhiplerini incelerken örnekleri bu yüzyıldan seçmemizin sebebi, bu dönemde Kur'an tezhibinin son şeklini alması, bir bakıma bu hususta son sözün söylenmiş olmasıdır. Burada Kur'an süslemelerinin bazı prensip ve özelliklerine değinirken, Kur'andan bazı bölümlerin toplandığı En'am'ları da birlikte ele alacağız.

En basit şekilde süslenen yazma bir Kur'anda ilk sayfalarda (genellikle 1b ve 2a) karşılıklı yer alan Fatıha suresi ile Bakara suresinin başlangıcı tezhiplenmiştir. Sure başları, diğer yazılardan farklı boy, malzeme ve bazen de yazı tipinde olmalarıyla belirtilmiştir.

Zengin bir yazmada ise bunlardan başka zahriye ve hatime sayfaları, sure başları, aşer, hizip ve secde gülleri ile duraklar çeşitli kalitede tezhiplenmiştir. Kalite de iki tip yazmada farklılık gösterir. Bu sonuncu grubun saray nakışhaneleri eseri olduğunu söyleyebiliriz.

Yazmanın esas sayfalarından önce gelen zahriye sayfası, ancak pek itinalı yazmalarda tezhiplidir. Bunlar tam sayfa halinde veya madalyon, şemse ve benzeri formlarda tertiplenmiştir. Sayfanın tamamının tizhipli olduğu hallerde cilt süslemesindeki köşebent - şemse tertibi tercih edilmiştir (No. 1-3, Şema I).

Yazma Kur'anlarda en önem verilen kısım Fatıha suresi ile Bakara suresinin başlangıcının yer aldığı karşılıklı iki sayfadır. Yazıyı sınırlayan cedvelin dışında kalan alan çeşitli şekillerde bö-